

pouze právo navrhnouti žádoucí opatření orgánům k provedení oprávněným a okresní hospodářské rady mají mimo to býti poradním sborem okresní správy politické. Nejsou však oprávněny, by zasáhly činně do zásobovací činnosti orgánů jí pověřených jmenovitě nejsou dle shora zmíněné instrukce oprávněny, by vyvíjely samostatnou právní činnost, jak míní stěžovatelka. Z uvedeného vyplývá, že hospodářské rady nemají ani právní samostatnosti ani vlastní způsobilosti majetkové. Nelze je proto považovati za osoby právnické. Nejsou-li však právnickými osobami, nemají ani způsobilosti býti stranou ani způsobilost státi k soudu. Bylo proto řízení zrušiti pro nedostatek způsobilosti býti stranou, k němuž jest dle § 6 c. ř. s. vždy přihlížeti z moci úřední a jež tu nelze napravit.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud upřel navrhuující okresní hospodářské radě nejen způsobilost procesní, nýbrž i — a to vším právem — způsobilost býti stranou. Způsobilosti býti stranou jest však potřebí též v řízení k zajištění důkazů, třebaže zavedeno bylo před sporem, neboť ten, komu schází způsobilost býti stranou, nemůže vůbec vystupovati a jednati před soudem. Nedostatek způsobilosti býti stranou nelze nikterak odstraniti; to, čeho stěžovatel se domáhá, bylo by změnou právního podmětu, jíž soud nařizovati nemůže. Ježto pak ustanovení § 7 c. ř. s. platí netoliko pro nedostatek způsobilosti procesní, nýbrž i pro nedostatek způsobilosti býti stranou, kdyžtě tato jest předpokladem oné, bylo rekursním soudem celé řízení právem zrušeno jako zmatečné.

Čís. 786.

Ocenění žalobcovo jest pro soud závazným, třebaš bylo nápadně nízkým.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R I 1007/20.)

Žalobce domáhal se v žalobě u okresního soudu, by uznáno bylo právem, že žalovaný mu prodal čtyři prasata za kupní cenu 6.020 K a že jest povinen, aby do 14 dnů pod následky exekuce žalobci koupená čtyři prasata vydal proti tomu, že mu žalobce doplatí na kupní cenu 5.800 K a udal zároveň, že cena předmětu sporu nepřevyšuje 1.000 K. Námitce věcné nepřislušnosti soudu, vznesené žalovaným, soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. D ů v o d y: Žalovaný vznesl včas námitku věcné nepřislušnosti, ježto předmět sporu převyšuje obnos 1.000 K. V žalobě sice žalobce udává, že cena předmětu sporu nepřevyšuje 1.000 K, soud však vzhledem ku znění žalobního žádání, jímž se domáhá, aby určeno bylo, že žalovaný prodal žalobci 4 prasata v ceně 6.020 K, že žalovaný jest povinen proti doplacení 5.800 K prasata žalobci vydati, nepovažuje ono ocenění za správné a směrodatné, neboť žalobce neprohlašuje ve smyslu § 56 j. n. že jest ochoten místo předmětu žalobní žádosti přijati 1.000 K, nýbrž žaluje přímo a jediňe na dodržení kupní smlouvy ohledně

koupě prasat. Rekursní soud zamítl námitku nepřislušnosti soudu. **Důvody:** Poněvadž předmět sporu nezáleží v peněžité sumě, měl žalobce na vůli, by buď prohlásil, že přijme určitou sumu peněžitou neb aby učinil alternativní návrh na přiznání peněžité sumy (§ 50 odstavec první j. n.). Žalobce práva toho nepoužil, a proto byl dle § 56 odstavec druhý j. n. povinen za účelem určení příslušnosti soudu předmět sporu v žalobě oceniti. Žalobce tak učinil tím, že v žalobě uvedl, že cena předmětu sporu nepřevyšuje 1.000 K. Toto ocenění jest pro posouzení soudní příslušno rozhodným a dle § 60 odstavec čtvrtý j. n. jak pro soud, tak pro odpůrce závazným.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekurso, dodav k odůvodnění rekursního soudu, že dle jasného doslovu druhého odstavce § 56 a čtvrtého odstavce § 60 j. n. úplně stačí k založení příslušnosti soudu jednostranné ocenění předmětu sporu žalobcem, jehož libovůli § 60 odstavec první j. n. obmezuje pro případ oceňování přemrštěného.

Čís. 787.

Pro určení povinnosti ku složení žalobní jistoty jest lhostejno, kde žalobce bydlí a má svůj majetek.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R I 1019/20.)

V řízení o žalobě majitele firmy v Sofii, polského státního příslušníka, navrhl žalovaný, by žalobci bylo uloženo složit žalobní jistotu. Soud první stolice rozhodnutí o návrhu odložil až dojde vyjádření ministerstva spravedlnosti o tom, jak se chová Bulharsko vůči československým příslušníkům. **Důvody:** Rozhodnutí ministerstva spravedlnosti dlužno vyčkati, protože věc není dosud vyjasněna. Žalobce vystupuje jako majitel firmy v Sofii. Závazek firmy ku složení žalobní jistoty řídí se dle ustálené praxe nikoliv dle státní příslušnosti majitele firmy, nýbrž dle jejího sídla v cizině. Rekursní soud návrh žalovaného zamítl. **Důvody:** Plnou mocí, žalobcem v žalobě předloženou a zástupcem československé republiky v Sofii ověřenou, jest prokázáno, že žalobce jest Polákem a výnosem ministerstva spravedlnosti v Praze ze dne 13. července 1920, čís. 23.465 jest potvrzeno, že polským státem jest zaručeno, že se navzájem nežádá složení jistoty ve smyslu § 57 c. ř. s. Jako žalobce nevystupuje firma, nýbrž Sigmund R., ovšem jako majitel firmy Hermann K. v Sofii, kterým též dle obsahu doložky obsažené na plné moci jest.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekurso.

Důvody:

Dovolací rekurs jest přípustným. Usnesením rekursního soudu nebylo rozhodováno ani o povinnosti k náhradě ani o výši útrat procesních (§ 528 I c. ř. s.), nýbrž o otázce mezinárodního práva procesního. Dovolacímu rekurso nelze však přiznati věcné oprávněnosti. Marně odvolává se žalovaný na předpis § 75 j. n. Dle obsahu žaloby není žalobcem osoba hromadná, nýbrž žalobce jest kupcem jednotlivcem. Lhostejno jest, zda